

ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริต ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
อีเมล: chai17_jit@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษา 2) เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนาที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ t-test และ F-test

ผลการการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.37) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 8 ด้าน ระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.57) ด้านความเมตตา ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.58) และด้านความอดทน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.72)

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาที่อาชีพของผู้ปกครองต่างกันมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผลการศึกษาแนวทางในการส่งเสริม/พัฒนาการปลูกฝังโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัด

เชียงใหม่ พบว่ามี 11 ข้อ ได้แก่ 1) บิดา-มารดา หรือผู้ปกครองควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นภายในครอบครัว เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัว 2) บิดา-มารดา หรือผู้ปกครอง ควรใช้แนวทางวินัยเชิงบวกในการดูแลบุตรลูกหลานตนเองให้มีความอบอุ่นในครอบครัวร่วมกัน 3) สมาชิกในครอบครัวควรมีกิจกรรมกระทำร่วมกัน เช่น มีการรับประทานอาหารร่วมกัน พบปะพูดคุยปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิดในทุกปัญหา โดยมีความรักสามัคคีกัน รู้จักให้อภัยกัน 4) บิดา-มารดา หรือผู้ปกครอง ต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นต้นแบบที่ดีแก่บุตรหลานโดยยึดถือหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม 5) ผู้ปกครอง หรือบิดามารดา ต้องมีความกล้าหาญทางจริยธรรม กล้าตักเตือนลูกหลานเมื่อกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง 6) สถานศึกษาควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกทางจริยธรรมให้มีความต่อเนื่องและเข้มแข็ง ท่ามกลางสภาพสังคมที่กำลังเปลี่ยนไปในทางที่ไม่เหมาะสมมากขึ้น 7) ครู/อาจารย์ ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัว ชุมชนผู้ปกครอง มีความรักความเมตตาถูกศิษย์เสมือนเป็นลูกหลานตนเอง 8) ครู-อาจารย์ ควรประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมสามารถเป็นต้นแบบที่ดีแก่นักศึกษา 9) สมาชิกในชุมชน สถานศึกษา ต้องมีความรัก สามัคคีกัน และมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมคุณธรรมที่นักศึกษาสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างต่อเนื่องเหมาะสมกับสภาพวัย 10) ชุมชนสังคมควรร่วมมือกันในการสร้างความเข้มแข็งในทิศทางค่านิยมที่ถูกต้อง ไม่นิยมความฟุ้งเฟ้อตกเป็นทาสของกิเลส เป็นต้น 11) ควรมีการส่งเสริมความร่วมมือในการเผยแพร่ข่าวสารต่างๆ ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ในรูปแบบที่ถูกต้องดีงาม เพื่อป้องกันให้เยาวชนเดินหลงทางผิด โดยเฉพาะความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติด ชู้สาว และอื่นๆ

คำสำคัญ: ปลุกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรม, ปัญหาทุจริต, นักศึกษา

Factors affecting the implantation of ethical consciousness. To prevent corruption of Mahamakut Buddhist University students. Lanna Campus, Muang District, Chiang Mai

Phrakhrusuntornmahachetianuruk

Mahamakut Buddhist University students. Lanna Campus

E-mail: chai17_jit@gmail.com

ABSTRACT

Research Factors affecting the implantation of ethical consciousness. To prevent corruption of Mahamakut Buddhist University students. Lanna Campus, Muang District, Chiang Mai 1) study the factors affecting the implantation of ethical awareness to prevent student corruption; 2) compare the factors affecting the implantation of ethical awareness in order to prevent corruption of students; and 3) The effect of cultivating ethical awareness to prevent corruption of Mahamakut Buddhist University students. Lanna Campus, Muang District, Chiang Mai The samples were 1-3 students from Mahamakut Buddhist University, Lanna Campus. The 150 students in the first semester of the academic year 2016 were questionnaires. Analyze data using the program. The statistics used in the analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. Research results show that

1. Factors affecting the implantation of ethical awareness to prevent corruption of Mahamakut Buddhist University students. It was found that the overall level was high ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.37). The average level was 1 at the highest level. The highest mean score was 3. The level of loyalty ($\bar{x} = 4.30$, SD = 0.57), compassion ($\bar{x} = 4.24$, SD = 0.58) ($\bar{x} = 4.21$, SD = 0.57), respectively. The lowest mean score was The social environment ($\bar{x} = 2.95$, S.D. = 0.72).

2. Comparison of Factors Affecting Ethical Consciousness Implantation to Prevent Corruption of Mahamakut Buddhist College Students The students in the careers of the parents differed significantly at the 0.05 level, according to the assumptions set.

3. The results of the study on the guideline for the promotion and development of the ethical awareness to prevent corruption of Mahamakut Buddhist University students. There are 11 items in the Lanna Campus, Chiang Mai Province. 1) Parents or parents should

establish good relationships within the family. To strengthen the family institution. 2) Father or mother Use positive discipline to care for your children 3) Family members should have joint activities, such as having a meal together. Meet and discuss with each other in every problem. By the love of unity. 4) Parents must behave themselves in good order for their children by adhering to the principles of good living. 5) Parents must have ethical courage. Dare to warn children when they act inappropriately. 6) Schools should have activities that promote ethical awareness to be continuous and strong. 7) Teachers should build good relationships with the family, parent community 8) Teachers should behave themselves appropriately, can be good models for students. 9) Community members must have a harmonious love and organized activities that promote 10) Social communities should work together to strengthen the direction of their lives. The most accurate Not popular 11) It should be promoted cooperation in the dissemination of economic, social, political and cultural information in a good way. To prevent misbehavior. Especially improper conduct. Mess about drugs Fucking and others.

Keywords: The implantation of ethical consciousness, Prevent corruption, Student

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมมีความเจริญก้าวหน้าด้วยวิทยาการสมัยใหม่คนส่วนใหญ่จึงยึดติดอยู่กับความสำเร็จทางวัตถุกันมากจนขาดความเอาใจใส่ในเรื่องศีลธรรมและคุณธรรมปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะปัญหาในเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขด้วยศีลธรรมและคุณธรรมหากเขาได้รับการเรียนรู้และอบรมสั่งในเรื่องศีลธรรมคุณธรรมด้วยความสมบูรณ์แล้วเขาก็จะสามารถเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ “เก่งดีมีคุณธรรมบำเพ็ญประโยชน์ได้” เมื่อเป็นเช่นนี้ปัญหาจะไม่ถูกสร้างแก่สังคมเท่ากับเป็นการลดปัญหาอีกทางหนึ่งอันจะเป็นการพัฒนาคนและสังคมให้ถูกทาง

ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ในหมวด 1 มาตรา 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขทั้งนี้ต้องยึดแนวการจัดการศึกษาในหมวด 4 มาตรา 23 การจัดการศึกษาต้องเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมและในมาตรา 24 (4) ได้กำหนดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดกระบวนการสอนผสมผสานความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษาต้องตั้งอยู่บนหลักการที่เป็นการพัฒนาที่สมบูรณ์รอบด้านไม่ว่าจะเป็นทางร่างกายจิตใจสติปัญญาและสังคมพร้อมทั้งเป็นผู้ที่เฝ้าพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นเพราะฉะนั้นบทบาทของการศึกษาจึงไม่เพียงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเท่านั้นแต่จะต้องเป็นทั้งตัวการสำคัญในการพัฒนาโดยตรงและเป็นผลของการพัฒนาอีกด้วยปัญหาความอ่อนแอทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเยาวชนไทยมีเพิ่มมากขึ้นทุกขณะโดยเฉพาะในกลุ่มของนักศึกษาตามที่มีข่าวให้ได้รับรู้กันผ่านสื่อต่างๆเป็นระยะๆ

สังคมไทยกำลังเดินทางมาถึงจุดวิกฤตเป็นคำพูดที่คนไทยใช้สรุปสภาพของสังคมในปัจจุบันในขณะที่สังคมไทยอยู่กันแบบครอบครัวเดี่ยวเป็นสังคมที่ขาดความอบอุ่นคำพูดนี้ไม่ผิดนักเพราะเยาวชนถูกเลี้ยงดูด้วยเงินเติบโตมากับสังคมแบบวัตถุนิยมในขณะที่ผู้ใหญ่ซึ่งเป็นแบบอย่างแก่เยาวชนกำลังแข่งขันกันหาเงินโดยมิได้เอาใจใส่สังคมหรือแม้แต่คนในครอบครัวส่งผลให้สังคมไทยกลายเป็นสังคมที่อยู่แบบตัวใครตัวมันเยาวชนโดยเฉพาะวัยรุ่นถูกปล่อยให้อยู่กับกลุ่มเพื่อนรวมกลุ่มทำสิ่งที่ไร้สาระมีความเชื่อและค่านิยมที่ผิดๆจนเลยเถิดถึงขั้นทำในสิ่งที่ผิดพลาดทั้งที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจมีคำถามที่หลายๆคนอดคิดไม่ได้หลังจากที่ได้ติดตามข่าวจากสื่อต่างๆคือเกิดอะไรขึ้นกับเยาวชนของชาติไทยนับวันจะมีแต่ข่าวที่แสดงถึงความรุนแรงความเสื่อมถอยทางศีลธรรมมากขึ้นทุกวันภาพที่เห็นได้ชัดคือการเสพและการค้ายาเสพติดกำลังแพร่ระบาดในกลุ่มเยาวชนไทยตั้งแต่ในระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาการแต่งกายล่อแหลมเป็นมูลเหตุที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศการเพิ่มขึ้นของปัญหายาเสพติดของนักศึกษาการที่นักศึกษาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันฉันท์สามี-ภรรยาสามารถพบได้ตามหอพักต่างๆที่นักศึกษาอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาทั้งที่เกิดขึ้นภายในสถาบันเดียวกันและต่างสถาบันค่ากล่าวทั้งหมดนี้ไม่ถือว่าเป็นการกล่าว

หาอย่างล่อยๆเพราะจากข้อมูลการสำรวจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง (2550: 1) ของมนุษย์พบว่า “ในปัจจุบันมีสถานที่ที่มีลักษณะเป็นหอพักตามกฎหมายเป็นจำนวนมากกว่า 50,000 แห่ง แต่มีผู้ประกอบการมาจดทะเบียนเพียง 10,677 แห่งซึ่งการที่สถานที่ดังกล่าวไม่จดทะเบียนและไม่แยกเป็นหอพักชายและหอพักหญิงนั้นก่อให้เกิดปัญหาสังคมและปัญหาเยาวชนตามมามากมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ในวัยเรียนปัญหามั่วสุมปัญหายาเสพติดและปัญหาการพนัน ทั้งหมดนี้เป็นเพียงบางส่วนที่เกิดขึ้นกับเยาวชนไทยปัญหาที่เกิดขึ้นในกลุ่มของเยาวชนทุกคนต่างลงความเห็นตรงกันว่าเยาวชนไทยของเราขาดการปลูกฝังในด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างยั่งยืนคืออาจจะมียู่บ้างแต่เป็นแบบฉาบฉวยไม่เกิดผลที่ถาวรในขณะที่สังคมไทยต้องการเห็นภาพการพัฒนาเยาวชนไทยไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจมีสติปัญญา มีความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขปัญหาดังกล่าวมีความรุนแรงและขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างน่าวิตกเมื่อพิจารณาถึงรากเหง้าของปัญหาทำให้ทราบได้ว่าเกิดจากการขาดการบูรณาการทางความคิดและการดำเนินงานร่วมกันของสถาบันครอบครัวสถาบันทางการศึกษาและองค์กรที่เกี่ยวข้องนำมาสู่กระบวนการหล่อหลอมทางสังคมที่ไร้ประสิทธิภาพไม่ครอบคลุมทุกมิติของปัญหาและมิติของการพัฒนาประกอบกับสภาวะการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบันตกอยู่ในขั้นวิกฤตเกิดวิกฤตศีลธรรมและจรรยาบรรณในตัวบุคคลอันนำไปสู่ปัญหาความไม่สอดคล้องกันของคนในชาติขาดซึ่งการมีอุดมการณ์ความรักชาติและการมีจิตสำนึกร่วมกันของคนในชาติในการพัฒนานักศึกษานั้นจะดำเนินการเป็นส่วนๆหรือส่วนย่อยเพียงลำพังไม่ได้แต่ต้องพัฒนาเป็นส่วนรวมอีกทั้งยังต้องเข้าใจธรรมชาติและการพัฒนาการของนักศึกษาตั้งนั้นกระบวนการพัฒนานักศึกษาจึงจำเป็นต้องสร้างโอกาสให้เยาวชนในการฝึกพัฒนาตนเองผู้อื่นและสังคมโดยรวมเพื่อให้เกิดการหล่อหลอมคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักศึกษา

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนนักศึกษา เห็นว่ามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาทั้งเพศบรรพชิตและฆราวาสเข้ามาศึกษาและนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ไกลจากมหาวิทยาลัย จึงต้องอาศัยอยู่ในหอพักและทำงานระหว่างเรียนไปด้วยเพื่อหารายได้เมื่อว่างเว้นจากการเรียน ผู้วิจัยมีความต้องการพัฒนานักศึกษาให้มีวิถีชีวิตการดูแลตนเองไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองครอบครัว สังคมและประเทศชาติมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจมีสติปัญญา มีความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองจำนวน 15 รูป/คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 จำนวน 30 รูป/คน พบว่ามีความต้องการได้รับคำสั่งสอนชี้แนะด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้มีวิถีชีวิตในการดูแลตนเองไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อไป

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษาสามารถนำมาสร้างแนวทางส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรม

เพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษาได้เพื่อจะได้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณลักษณะทางด้านมนิสานิกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษาสำหรับสถานศึกษาต่างๆที่สนใจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังมนิสานิกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังมนิสานิกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่โดยจำแนกตามเพศอายุอาชีพของผู้ปกครองรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองและค่าใช้จ่ายต่อเดือนของนักศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังมนิสานิกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดหลักการและทฤษฎีทางด้านจริยธรรมรวมถึงปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามีรายละเอียดดังนี้
 1. เอกสารชั้นปฐมภูมิคือพระไตรปิฎกอรรถกถาฎีกาและปกรณ์วิเสสอื่นๆ
 2. เอกสารชั้นทุติยภูมิคือวิทยานิพนธ์งานวิจัยและหนังสืออื่นๆที่เกี่ยวข้องได้แนวคิดในการศึกษาในประเด็นต่อไปนี้
 - แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาที่ได้นศึกษามีดังนี้
 - ปัจจัยภายในตัวนักศึกษาประกอบด้วยความเมตตาความซื่อสัตย์ความมีวินัยความอดทน, มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบและเศรษฐกิจพอเพียง
 - ปัจจัยภายนอกประกอบด้วยสภาพครอบครัวของนักศึกษาสภาพแวดล้อมสถานศึกษาสภาพแวดล้อมทางสังคมและสถาบันศาสนา

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนาซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,200 คนข้อมูลจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากฝ่ายทะเบียนและวัดผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จาก

การเปิดตารางทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน จากนั้นทำการเลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย ซึ่งจะทำให้การสุ่มจากนักศึกษาจากชั้นปีที่ 1 - 3 เพื่อให้ได้ตัวแทนของประชากรที่ทำการศึกษา

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ที่ทำการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2559 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 รวมเป็นระยะเวลา 6 เดือน

ขอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และหลักการต่างๆ มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรต้น และตัวแปรตามดังนี้

- ตัวแปรต้น คือสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่เพศอายุระดับชั้นปีที่เรียนอาชีพของบิดา-มารดาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

- ตัวแปรตาม คือกรอบแนวคิดเห็นของประชากรต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ดัง แผนภาพที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับมโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริต

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตล้านนาที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,200 คน ข้อมูลจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากฝ่ายทะเบียนและวัดผลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จากการเปิดตารางทาร์โยมาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คนจากนั้นทำการเลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย ซึ่งจะทำการสุ่มจากนักศึกษาจากชั้นปีที่ 1 – 3 เพื่อให้ได้ตัวแทนของประชากรที่ทำการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ทำการศึกษาแนวคิดหลักการทฤษฎีเกี่ยวกับมโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตการส่งเสริมคุณธรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศหลังจากศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วผู้วิจัยได้ประมวลและสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการส่งเสริมและการปลูกฝังคุณธรรมจัดทำเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริต

2. ติดต่อผู้ประสานงานมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ แล้วติดตามรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างได้ข้อมูลกลับมาจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยใช้สถิติดังนี้

ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยคำนวณค่าร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ t - test และ F - test โดยมีเกณฑ์แปลผลของ บุญชม ศรีสะอาด (2546: 119 - 120) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอในรูปความถี่และร้อยละ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.30 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 48.70 ส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 19 -21 ปี คิดเป็นร้อยละ 80.00 อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 65.30 มีรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองส่วนใหญ่ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 73.30 และส่วนมากมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนของนักศึกษาอยู่ในช่วง 3,001-5,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 58.00

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.37)และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 8 ด้าน ระดับ ปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.57) ด้านความเมตตา ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.58) และด้านความอดทน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.57) ตามลำดับส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.72)

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาที่มี เพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายต่อเดือนของนักศึกษา ต่างกัน มีผลต่อการปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน ส่วนอาชีพต่างกัน มีผลต่อการปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

แนวทางในการส่งเสริม/พัฒนาการปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ที่	แนวทางในการส่งเสริม/พัฒนาการปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษา	n = 150	
		ค่าความถี่	ร้อยละ
	การปลูกฝังด้านครอบครัวของเยาวชน		
1	บิดา-มารดา หรือผู้ปกครอง ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นภายในครอบครัว เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัว	61	40.67
2	บิดา-มารดา หรือผู้ปกครอง ควรใช้แนวทางวินัยเชิงบวกในการดูแลบุตร หลูกหลานตนเองให้มีความอบอุ่นในครอบครัวร่วมกัน	49	32.67
3	สมาชิกในครอบครัวควรมีกิจกรรมกระทำร่วมกัน เช่น มีการรับประทานอาหารร่วมกัน พบปะพูดคุยปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิดในทุกปัญหา โดยมีความรักสามัคคีกัน รู้จักให้อภัยกัน	22	21.33
4	บิดา-มารดา หรือผู้ปกครองต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นต้นแบบที่ดีแก่บุตรหลานโดยยึดถือหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม	14	9.33

ที่	แนวทางในการส่งเสริม/พัฒนาการปลูกฝังโนสำนึกทางจริยธรรม เพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษา	n = 150	
		ค่าความถี่	ร้อยละ
5	ผู้ปกครอง หรือบิดามารดา ต้องมีความกล้าหาญทางจริยธรรม กล้าตักเตือนลูกหลานเมื่อกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง	7	4.67
การปลูกฝังด้านสถานศึกษา			
6	สถานศึกษาควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกทางจริยธรรมให้มีความต่อเนื่องและเข้มแข็ง ท่ามกลางสภาพสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่เหมาะสมมากขึ้น	68	45.33
7	ครู/อาจารย์ ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัว ชุมชนผู้ปกครอง มีความรักความเมตตาลูกศิษย์เสมือนเป็นลูกหลานตนเอง	54	36.00
8	ครู-อาจารย์ ควรประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมสามารถเป็นต้นแบบที่ดีแก่นักศึกษา	21	14.00
การปลูกฝังสภาพแวดล้อมทางสังคม			
9	สมาชิกในชุมชน สถานศึกษา ต้องมีความรัก สามัคคีกัน และมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมคุณธรรมที่นักศึกษาสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างต่อเนื่องเหมาะสมกับสภาพวัย	89	59.33
10	ชุมชนสังคมควรร่วมมือกันในการสร้างความเข้มแข็งในทิศทางค่านิยม ที่ถูกต้อง ไม่นิยมความฟุ้งเฟ้อตกเป็นทาสของกิเลส เป็นต้น	31	20.67
11	ควรมีการส่งเสริมความร่วมมือในการเผยแพร่ข่าวสารต่างๆ ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ในรูปแบบที่ถูกต้องดีงามเพื่อป้องกันให้เยาวชนเดินหลงทางผิด โดยเฉพาะความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ชู้สาวและอื่นๆ	24	16.00

อภิปรายผล

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 8 ด้าน ระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเมตตา และด้านความอดทนตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าแนวทางการดำเนินงานด้านการปลูกฝังโนสำนึกทางจริยธรรม การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับบุคคลหรือสมาชิกในสถาบันต่างๆ นั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการอยู่ร่วมกันด้วย

ดี อยู่ด้วยกันอย่างสันติสุข จำเป็นจะต้องใช้วิธีการที่มีความหลากหลายผสมผสานกัน โดยเฉพาะคุณธรรมพื้นฐานที่สำคัญ คือ ความซื่อสัตย์ซึ่งเป็นคุณธรรมที่จำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมความเมตตาเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากจิตใจโดยไม่ต้องแกล้งทำเป็นความปรารถนาให้เป็นสุข มีความมุ่งหมายหรือมุ่งหวังให้เป็นสุขทั้งต่อตนเองและผู้อื่นไม่ใช่จะให้ผู้ใดผู้หนึ่งเท่านั้นเป็นสุขแต่ต้องให้สุขทุกผู้ทุกฝ่าย ตลอดจนการมีความอดทนอดกลั้น ยอมตรากตรำยอมเป็นปัจจัยให้กระทำการงานสำเร็จลุล่วงด้วยดีไม่ให้เกิดเสียสติสัมปชัญญะ ซึ่งบุคคลที่มีความอดทนจะมีคุณลักษณะที่มีความเข้มแข็งทางจิตใจมีอารมณ์ที่มั่นคงไม่หวั่นไหวง่ายไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคต่างๆที่เข้ามาขัดขวางในการทำงานและที่สำคัญมีความอดทนต่อการกล่าวร้ายของผู้ที่ไม่หวังดี ซึ่งอาจส่งผลให้ความซื่อสัตย์ ความเมตตา ความอดทน เป็นคุณธรรมพื้นฐานที่สำคัญเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ บุรุษยศิริ มหาสาคร (2546: 55 – 56) ที่ได้อธิบายลักษณะของความซื่อสัตย์ไว้ว่าความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่จำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันทรงเน้นถึงความซื่อสัตย์สุจริตมากดังจะเห็นได้จากพระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่ชาวไทย 4 ประการคือ (1) การรักษาความสัตย์ความจริงใจต่อตัวเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม (2) รู้จักข่มใจตนเองฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ (3) การอดทนอดกลั้นและอดออมที่ไม่ประพฤติปฏิบัติล่วงความสัตย์สุจริตไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด (4) การรู้จักละวางความชั่วความทุจริตและรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมืองสอดคล้องกับแนวคิดของสมเด็จพระญาณสังวรฯ (2553: 3) ที่ได้ให้ความหมายไว้ว่าเมตตาหมายถึงความปรารถนาให้เป็นสุขคือมุ่งหมายหรือมุ่งหวังให้เป็นสุขทั้งต่อตนเองและผู้อื่นไม่ใช่จะให้ผู้ใดผู้หนึ่งเท่านั้นเป็นสุขต้องให้สุขทุกผู้ทุกฝ่ายสอดคล้องกับแนวคิดของเวนเรเบิล (Venerable Sujiva, 2000: 4) ที่ได้ให้ความหมายไว้ว่าเมตตาหมายถึงความมีไมตรีความเป็นมิตรและการมีความรักให้กับผู้อื่นนอกจากนี้ความเมตตาเกิดขึ้นจากจิตใจของตนเองที่จะแผ่แผ่ความรักความเป็นมิตรให้ผู้อื่นโดยไม่มีความเห็นแก่ตัวและโดยความบริสุทธิ์ใจ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว (2552: 99) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสถาบันการศึกษาผลการวิจัยพบว่าคุณธรรมจริยธรรมที่ประชาชนในสถาบันของสังคมไทยอันได้แก่สถาบันครอบครัวสถาบันการศึกษาสถาบันศาสนาสถาบันการเมืองการปกครองชุมชนท้องถิ่นองค์กรธุรกิจเอกชน สื่อและสื่อสารมวลชนเห็นว่ามีสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันด้วยดีคือ 1) ความพอเพียง 2) ความเมตตา กรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 3) ความกตัญญูกตเวทิตา 4) ความซื่อสัตย์ซื่อตรง 5) ความเสียสละ 6) ความมีวินัย 7) ความอดทนอดกลั้น 8) ความรับผิดชอบ 9) ความขยันหมั่นเพียรและ 10) ความมีสติสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกัญจนคหฺรฐ ปิยะกาญจน (2553: 111-113) ที่ได้ทำการศึกษาวินัยการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนพบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมที่ดีอยู่ในระดับพอใช้ถึงดีมากส่วนของผู้ปกครองใช้วิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ผสมผสานกันดังนี้ 1) สั่งสอนอบรมโดยตรงโดยบอกให้กระทำหรือห้ามกระทำใช้การให้รางวัลและลงโทษ 2) เป็นต้นแบบใน 3 ลักษณะคือตัวแบบจริงตัวแบบสัญลักษณ์และตัวแบบคำบอกเล่า 3) สอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมระหว่างทำกิจกรรมร่วมกันในวันหยุด 4) ใช้หลักศาสนาด้วยการพาบุตรหลานเข้าวัดทำบุญในวันหยุดสวดมนต์ก่อนนอนชี้แจงให้รู้บาปอันเกิดจากการ

ทำผิดศีลและชี้แจงให้เห็นผลของการกระทำสอดคล้องกับพระสุภุทธิ สุมโน (2553: 31) ที่ได้ให้คำอธิบายถึงความสำคัญของความอดทนไว้ว่าความอดทนหรือขันติในทางพระพุทธศาสนามีความสำคัญดังนี้ (1) ความอดทนตราคราย่อมเป็นปัจจัยให้กระทำการงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี (2) ความทนลำบากย่อมเป็นปัจจัยไม่ให้เกิดสติสัมปชัญญะ (3) ความทนเจ็บใจย่อมเป็นปัจจัยไม่ให้เกิดประทุพติผลพลาดพลั้งด้วยโทษสอดคล้องกับแนวคิดของท่านพุทธทาส (2554: 102 – 103) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความอดทนไว้ในขรรยาวาสธรรม 4 ข้อที่ 3 ขันติคือความอดทนไว้ว่าบุคคลที่มีขันติหรือความอดทนจะมีคุณลักษณะดังนี้ (1) เป็นบุคคลที่มีจิตใจเข้มแข็ง (2) เป็นบุคคลที่มีความอาจหาญร่าเริงในการกระทำความดี (3) เป็นบุคคลที่สามารถละความชั่วได้ง่ายกว่าคนอื่นอีกทั้งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวีรโรจน์ รัตนวิไลสกุล (2548: 103 – 120) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องความรู้สึกเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาไทยพบว่าสมาชิกรัฐสภาให้คุณค่าหรือให้ความสำคัญของความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมแต่ไม่ได้เคร่งครัดในทางปฏิบัติอย่างคงเส้นคงวา นอกจากนี้ปัจจัยที่มีผลต่อความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาไทยประกอบด้วย 3 ปัจจัยคือความพึงพอใจต่อเงินเดือนระยะเวลาการสังกัดพรรคการเมืองและค่านิยมในการทำงานจึงทำให้อนุมานได้ว่าคนไทยจะยึดถือความซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อสังคมในเรื่องใดที่จะนำไปสู่ความเสียหายอันจะเกิดขึ้นกับตนแล้วความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมจะลดน้อยลงและในกรณีที่ไม่มีความจำเป็นต้องซื่อสัตย์หรือต้องรับผิดชอบต่อสังคมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมจะลดน้อยลงเช่นกันสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอภิญา อิงอาจ (2554: 167 – 175) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลสรุปได้ว่าสถาบันทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญต่อเยาวชนคือสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในการตั้งใจที่จะประพฤติในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ทั้งหน้าที่ในครอบครัวและหน้าที่ในโรงเรียนนอกจากนี้แล้วเด็กวัยรุ่นจะยึดถือเพื่อนเป็นแบบอย่างและคล้อยตามลักษณะของเพื่อนไปได้โดยง่ายสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุชาติ กรเพชรปราณี (2549: 143) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยพบว่านักศึกษาร้อยละ 97 เคยกระทำพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการโดยส่วนใหญ่เป็นการลอกแบบฝึกหัดรองลงไปเป็นการทุจริตในการสอบการเปลี่ยนแปลงข้อมูลและไม่ซื่อสัตย์ในการทำรายงานโดยนักศึกษาชายมีแนวโน้มที่จะกระทำในเรื่องความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการมากกว่านักศึกษาหญิงและจากการวิจัยทำให้ทราบอีกว่าการกระทำ ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการเป็นการกระทำตามกลุ่มเพื่อนที่ตนปฏิบัติสัมพันธ์ด้วยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นินา มาซาร์ (Nina Mazar, 2007: 31 – 35) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์ของคนที่เชื่อว่าตนเองซื่อสัตย์พบว่าบุคคลทั่วไปมักคิดว่าตัวเองเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์แต่จากการทดลองทำให้ทราบว่ากระทำที่ทุจริตในสิ่งเล็กๆน้อยๆที่ไม่มีใครรู้หรือไม่มีผลกระทบมากนักเพื่อผลประโยชน์ของตนเองสิ่งเหล่านี้บุคคลที่กระทำก็มักเชื่อว่าตนเองไม่ได้ทำการทุจริตจากการวิจัยพบว่าในตลาดมีการทุจริตในลักษณะแบบนี้มาก อาทิการโกงตาชั่งการไม่ทอนเงินจำนวนน้อยๆโดยคิดบวกเป็นค่าสินค้าแต่จากการทดลองยังพบอีกว่าบุคคลในอีกกลุ่มหนึ่งคือบุคคลที่ทำงานในโรงงานข้าราชการพนักงานบริษัทจะไม่ทำการทุจริตในผลประโยชน์เล็กๆ น้อยๆ แต่ถ้าผลประโยชน์นั้นมากพอก็จะส่งผลให้ความสุจริตที่ตนมีอยู่ลดน้อยลงไปจนเกิดการทุจริต

ขึ้นได้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของณัฐมา ชันติธรรมกุล (2553: 101-104) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความรักในพุทธศาสนาซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการมีเมตตาเพราะทางพุทธศาสนาจัดความรักกับความเมตตาเข้าไว้ด้วยกันได้แก่เมตตากรุณาหมายถึงการมีความรักความปรารถนาดีต่อผู้อื่นจากงานวิจัยสรุปได้ว่ารักในทางพระพุทธศาสนาสามารถแบ่งได้เป็นระดับคือ (1) ความรักตนเองเป็นความรักแบบสเนหาที่เจือด้วยตัณหาอันประกอบไปด้วยคุณคือเป็นความสุขขั้นต่ำของมนุษย์เป็นความสุขสบายทางร่างกายเป็นความสุขใจซึ่งนាំใจสบายใจส่วนโทษคือเป็นความสุขที่เจือด้วยความทุกข์และก่อให้เกิดอคติได้ (2) ความรักผู้อื่นจัดเป็นความรักแบบเปมะเกิดจากเหตุปัจจัย 2 ประการคือด้วยการอยู่ร่วมกันในชาติปางก่อนและด้วยการเกื้อกูลกันในชาติปัจจุบันดังนั้นจึงสามารถแบ่งได้เป็น 3 อย่างคือ (2.1) ความรักระหว่างพ่อแม่และลูก (2.2) ความรักระหว่างสามีภรรยา (3.3) ความรักระหว่างเพื่อน (3) ความรักแบบเมตตาเป็นความรักที่อยากให้ผู้อื่นมีความสุขและสามารถพัฒนาความรักแบบเมตตาให้เป็นเป็นความรักแบบเมตตาอัปมัญญาคือความรักที่แผ่ไปสู่มนุษย์และสัตว์ทั้งหลายด้วยความสม่ำเสมอโดยไม่มีประมาณไม่จำกัดขอบเขตสอดคล้องกับผลงานวิจัยของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (2552: 23) ที่ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเมตตาสรุปได้ว่าความเมตตาเป็นคุณธรรมที่สนับสนุนให้บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมของสถานศึกษาชุมชนหรือสังคมที่ใหญ่ขึ้นโดยมุ่งหวังผลเพื่อประโยชน์ส่วนรวมเป็นคุณธรรมที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตทำงานร่วมกันได้อย่างเป็นสุขในสังคมนอกจากนี้ยังเป็นการเคารพและให้ความสำคัญต่อชีวิตให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 บิดา-มารดา หรือผู้ปกครอง ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นภายในครอบครัว เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัว โดยมีการใช้แนวทางวินัยเชิงบวกในการดูแลบุตรหลานตนเองให้มีความอบอุ่นในครอบครัวร่วมกันมีกิจกรรมกระทำร่วมกัน เช่น มีการรับประทานอาหารร่วมกัน พบปะพูดคุยปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิดในทุกปัญหา โดยมีความรักสามัคคีกัน รู้จักให้อภัยกัน มีการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นต้นแบบที่ดีแก่บุตรหลานโดยยึดถือหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมตลอดจนต้องมีความกล้าหาญทางจริยธรรมกล้าตักเตือน

1.2 สถานศึกษาควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกทางจริยธรรมให้มีความต่อเนื่องและเข้มแข็ง ท่ามกลางสภาพสังคมที่กำลังเปลี่ยนไปในทางที่ไม่เหมาะสมมากขึ้น มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัว ชุมชนผู้ปกครอง มีความรักความเมตตาลูกศิษย์เสมือนเป็นลูกหลานตนเอง ตลอดจนมีความประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมสามารถเป็นต้นแบบที่ดีแก่นักศึกษาได้

1.3 สถาบันทางสังคม สมาชิกในชุมชน สถานศึกษา ต้องมีความรัก สามัคคีกันและมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมคุณธรรมที่นักศึกษาสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างต่อเนื่องเหมาะสมกับ

สภาพวัยต้องร่วมมือกันในการสร้างความเข้มแข็งในทิศทางค่านิยมที่ถูกต้อง ไม่นิยมความฟุ้งเฟ้อ ตกเป็นทาสของกิเลสมีการส่งเสริมความร่วมมือในการเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ในรูปแบบที่ถูกต้องดีงามเพื่อป้องกันให้เยาวชนเดินหลงทางผิด โดยเฉพาะความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้สาวและอื่น ๆ อันจะนำไปสู่การสร้างสถาบันทางสังคมที่มีความเข้มแข็งนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติในทิศทางที่ถูกต้องดีงามต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยภายในด้านเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อตระหนักถึงการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม การไม่หลงติดไปกับวัฒนธรรมที่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย การไม่เห็นคุณค่าของตนเองติดค่านิยมทางวัตถุมากเกินไปของนักศึกษาในการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการสัมภาษณ์นักศึกษาด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นเชิงลึก และมีความละเอียดของข้อมูลมากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาเยาวชนที่มีคุณภาพในการประเทศชาติต่อไป

2.2 ควรศึกษาปัจจัยภายนอกด้านสถานศึกษา และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน และการปลูกฝังโน้มน้าทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตแก่นักศึกษา ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการเฉพาะลงไป โดยมีการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำมาพัฒนาได้อย่างเหมาะสมต่อเกิดประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมต่อไป

2.3 ควรศึกษาปัจจัยภายนอกด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและการปลูกฝังโน้มน้าทางจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาทุจริตแก่นักศึกษา ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการเฉพาะลงไป โดยมีการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำมาพัฒนาได้อย่างเหมาะสมต่อเกิดประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมต่อไป

บรรณานุกรม

บุรชัย ศิริมหาสาร. (2546). *เทคนิคการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์*.

กรุงเทพฯ: บริษัทบุ๊คพ้อยท์ จำกัด.

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก. (2553). *เมตตาทาน การให้ที่มีผลเป็น*

ความสุขอย่างยิ่ง. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา ศูนย์หนังสือพระพุทธศาสนา.

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล. (2552). *คู่มือโรงเรียนคุณธรรม:*

คู่มือการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสถาบันการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมสารจำกัด.

กัญจันต์รัฐ ปิยะกาญจน์. (2553). *วิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์*

มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- พระสฤทธิ์ สุ่มโน. (2553). *ทัศนคติที่มีต่อการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในชาดก เรื่อง พระมหาชนกไปปรับใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนประทุมวราราชวิทยา ตำบล กระโสม อำเภอมือง จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์พระพุทธศาสนามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- พุทธทาสภิกขุ. (2505). *แนวแนวจริยธรรม. กรุงเทพฯ: บริษัทศิริพจน์.*
- _____. (2553). *พุทธทาส แนวแนวจริยธรรมร่วมสมัย ชุดที่ 3 จุดหมายปลายทาง และตัวแท้ของ จริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดวงตะวัน.*
- ริเรืองรอง รัตน์วิไลสกุล. (2548). "ความรู้สึกเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของ สมาชิกรัฐสภาไทย". *วารสารวิจัยและพัฒนา มจร. ปีที่ 28 ฉบับที่ 1, มกราคม – มีนาคม 2548.*
- อภิญา อิงอาจ. (2554). "พฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล". *วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ปีที่ 21 ฉบับที่ 1, 1 มกราคม – เมษายน 2554.*
- สุชาดา กรเพชรปรานี. (2549). *ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษามหาวิทยาลัย.วารสารวิจัยและ วัตถุประสงค์ศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. ปีที่ 4. ฉบับที่ 1. มีนาคม 2549.*
- ณัฐมา ชันติธรรมกุล. (2553). *การศึกษาความรักในพุทธศาสนา. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาพระพุทธศาสนา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- การวิจัย. (2552). ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม: สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ ความรู้.*
- จังหวัดอุบลราชธานี. (2553). *วิทยานิพนธ์พระพุทธศาสนามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- Nina Mazar. (2007). *The Dishonesty of Honest People: A Theory of Self-Concept Maintenance.* Toronto: University of Toronto.
- Venerable Sujiva Kota Tinggi. (2000). *Loving-kindness Meditation.* Malaysia: Buddha Dharma Education Association Inc.